

9. Неперово число - дефиниция и свойства.

Разгледаме редицата: $a_n \left(1 + \frac{1}{n}\right)^n$, $n = 1, 2, \dots$

Можем да докажем, че редицата е монотонно растяща и ограничена. Имаме:

$$\begin{aligned} a_n &= \left(1 + \frac{1}{n}\right)^n = 1 + \binom{n}{1} \frac{1}{n} + \binom{n}{2} \frac{1}{n^2} + \binom{n}{3} \frac{1}{n^3} + \dots + \binom{n}{k} \frac{1}{n^k} + \dots + \binom{n}{n} \frac{1}{n^n} = \\ &= 1 + \frac{n}{1!} \cdot \frac{1}{n} + \frac{n(n-1)}{2!} \cdot \frac{1}{n^2} + \dots + \frac{n(n-1)(n-2) \dots (n-k+1)}{k!} \cdot \frac{1}{n^k} + \\ &+ \frac{n(n-1)(n-2) \dots (n-(n-1))}{n!} \cdot \frac{1}{n^n} \\ &= 1 + 1 + \frac{1}{2!} \left(1 - \frac{1}{n}\right) + \frac{1}{3!} \left(1 - \frac{1}{n}\right) \left(1 - \frac{2}{n}\right) + \dots \\ &\dots + \frac{1}{k!} \left(1 - \frac{1}{n}\right) \left(1 - \frac{2}{n}\right) \dots \left(1 - \frac{k-1}{n}\right) + \dots \\ &\dots + \frac{1}{n!} \left(1 - \frac{1}{n}\right) \left(1 - \frac{2}{n}\right) \dots \left(1 - \frac{n-1}{n}\right) \end{aligned}$$

Аналогично:

$$\begin{aligned} a_{n+1} &= 1 + 1 + \frac{1}{2!} \left(1 - \frac{1}{n+1}\right) + \frac{1}{3!} \left(1 - \frac{1}{n+1}\right) \left(1 - \frac{2}{n+1}\right) + \dots \\ &\dots + \frac{1}{k!} \left(1 - \frac{1}{n+1}\right) \left(1 - \frac{2}{n+1}\right) \dots \left(1 - \frac{k-1}{n+1}\right) + \dots \\ &\dots + \frac{1}{(n+1)!} \left(1 - \frac{1}{n+1}\right) \left(1 - \frac{2}{n+1}\right) \dots \left(1 - \frac{n}{n+1}\right) + \\ &+ \frac{1}{(n+1)!} \left(1 - \frac{1}{n+1}\right) \dots \left(1 - \frac{n}{n+1}\right) \end{aligned}$$

Сравнявайки изразите за a_n и a_{n+1} , виждаме, че k -тото събираемо в израза за a_n е по-малко от k -тото в израза за a_{n+1} .

Следователно $a_n < a_{n+1}$, т.е. редицата $\{a_n\}$ е монотонно растяща.

От получения по-горе израз за a_n получаваме оценката

$$a_n < 1 + 1 + \frac{1}{2!} + \frac{1}{3!} + \dots + \frac{1}{n!} < 1 + 1 + \frac{1}{2} + \frac{1}{2^2} + \dots + \frac{1}{2^{n-1}} =$$

$$= 1 + \frac{1 - \left(\frac{1}{2}\right)^n}{1 - \frac{1}{2}} =$$

$$= 3 - \left(\frac{1}{2}\right)^{n+1} < 3$$

$\Rightarrow$ редицата a_n е ограничена, защото $0 < a_n < 3$ за $\forall n$

Съгласно теоремата, че всяка ограничена монотонна редица е сходяща $\Rightarrow$ редицата с общ член $\left(1 + \frac{1}{n}\right)^n$ е сходяща.

Нейната граница се означава с e и се нарича неперово число.